

Brusel 15. března 2023
(OR. en)

7294/23

Interinstitucionální spis:
2021/0202(COD)

CODEC 348
CLIMA 121
ENV 224
ENER 112
TRANS 89
COMPET 188
ECOFIN 233
PE 22

INFORMATIVNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Výbor stálých zástupců / Rada
Předmět:	Návrh ROZHODNUTÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY, kterým se mění rozhodnutí (EU) 2015/1814, pokud jde o množství povolenek, které mají být umístěny do rezervy tržní stability pro systém Unie pro obchodování s emisemi skleníkových plynů do roku 2030 – výsledek prvního čtení v Evropském parlamentu (Štrasburk, 13. až 16. března 2023)

I. ÚVOD

V souladu s ustanoveními článku 294 SFEU a se Společným prohlášením o praktických opatřeních pro postup spolurozhodování¹ se mezi Radou, Evropským parlamentem a Komisí uskutečnila řada neformálních kontaktů za účelem dosažení dohody ohledně tohoto návrhu v prvním čtení.

V této souvislosti předložil zpravodaj Cyrus ENGERER (S&D, MT) jménem Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin (ENVI) kompromisní změnu výše uvedeného návrhu rozhodnutí (změna č. 30). Tato změna byla dohodnuta během výše uvedených neformálních kontaktů.

¹ Úř. věst. C 145, 30.6.2007, s. 5.

Kromě toho předložila jednu změnu (změna č. 31) skupina ID.

II. HLASOVÁNÍ

Plenární zasedání při hlasování dne 14. března 2023 tuto kompromisní změnu výše uvedeného návrhu rozhodnutí (změnu č. 30) přijalo. Žádné další změny přijaty nebyly. Takto pozměněný návrh Komise představuje postoj Parlamentu v prvním čtení, který je uveden v jeho legislativním usnesení obsaženém v příloze této poznámky².

Postoj Parlamentu odpovídá dohodě, jíž bylo mezi orgány předtím dosaženo. Rada by proto měla být s to postoj Parlamentu schválit.

Daný akt by poté byl přijat ve znění, které odpovídá postoji Parlamentu.

² V postoji Parlamentu uvedeném v legislativním usnesení jsou vyznačeny změny oproti návrhu Komise. Text doplněný do znění Komise je vyznačen *tučnou kurzívou*. Vypuštěný text je označen symbolem „■“.

P9_TA(2023)0067

Revize rezervy tržní stability pro systém EU pro obchodování s emisemi skleníkových plynů

Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 14. března 2023 o návrhu rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění rozhodnutí (EU) 2015/1814 v souvislosti s množstvím povolenek, jež má být umístěno do rezervy tržní stability pro systém EU pro obchodování emisemi skleníkových plynů do roku 2030 (COM(2021)0571 – C9-0325/2021 – 2021/0202(COD))

(Řádný legislativní postup: první čtení)

Evropský parlament,

- s ohledem na návrh Komise předložený Evropskému parlamentu a Radě (COM(2021)0571),
- s ohledem na čl. 294 odst. 2 a čl. 192 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie, v souladu se kterými Komise předložila svůj návrh Parlamentu (C9-0325/2021),
- s ohledem na čl. 294 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie,
- s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ze dne 8. prosince 2021¹,
- s ohledem na stanovisko Výboru regionů ze dne 28. dubna 2022²,
- s ohledem na předběžnou dohodu přijatou příslušným výborem podle čl. 74 odst. 4 jednacího řádu a s ohledem na to, že se zástupce Rady dopisem ze dne 8. února 2023 zavázal schválit tento postoj podle čl. 294 odst. 4 Smlouvy o fungování Evropské unie,
- s ohledem na článek 59 jednacího řádu,
- s ohledem na stanovisko Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku,
- s ohledem na zprávu Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin (A9-0045/2022),

1. přijímá níže uvedený postoj v prvním čtení³;

¹ Úř. věst. C 152, 6.4.2022, s. 175.

² Úř. věst. C 301, 5.8.2022, s. 116.

2. vyzývá Komisi, aby věc znovu postoupila Parlamentu, jestliže svůj návrh nahradí jiným textem, podstatně jej změnit nebo má v úmyslu jej podstatně změnit;
3. pověřuje svou předsedkyni, aby předala postoj Parlamentu Radě a Komisi, jakož i vnitrostátním parlamentům.

³ Tento postoj nahrazuje pozměňovací návrhy přijaté dne 5. dubna 2022 (Přijaté texty, P9_TA(2022)0101).

Postoj Evropského parlamentu přijatý v prvním čtení dne 14. března 2023 k přijetí rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/..., kterým se mění rozhodnutí (EU) 2015/1814, pokud jde o počet povolenek, které mají být umístěny do rezervy tržní stability pro systém Unie pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů do roku 2030

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 192 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru¹,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů²,

v souladu s řádným legislativním postupem³,

¹ Úř. věst. C 152, 6.4.2022, s. 175.

² Úř. věst. C 301, 5.8.2022, s. 116.

³ Postoj Evropského parlamentu ze dne 14. března 2023.

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Pařížská dohoda⁴ přijatá dne 12. prosince 2015 v rámci Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu (UNFCCC) (dále jen „Pařížská dohoda“) vstoupila v platnost dne 4. listopadu 2016. Smluvní strany Pařížské dohody se dohodly, že udrží nárůst průměrné globální teploty výrazně pod hranicí 2 °C oproti hodnotám před průmyslovou revolucí a že budou usilovat o to, aby nárůst teploty nepřekročil hranici 1,5 °C oproti hodnotám před průmyslovou revolucí. ***Uvedený závazek byl dne 13. listopadu 2021 posílen přijetím Klimatického paktu z Glasgow v rámci UNFCCC, v němž konference smluvních stran UNFCCC, plnící roli zasedání smluvních stran Pařížské dohody, uznává, že dopady změny klimatu budou při nárůstu teploty o 1,5 °C mnohem nižší než při nárůstu o 2 °C, a vyslovuje odhodlání usilovat o to, aby se nárůst teploty omezil na 1,5 °C.***

⁴ Úř. věst. L 282, 19.10.2016, s. 4.

- (2) *To, že je třeba stále směřovat úsilí v rámci Pařížské dohody k cíli 1,5 °C, se ukázalo jako naléhavá nutnost poté, co Mezivládní panel pro změnu klimatu ve své šesté hodnotící zprávě uvedl, že globální oteplování lze omezit na 1,5 °C pouze tehdy, bude-li v tomto desetiletí okamžitě dosaženo výrazného a trvalého snížení celosvětových emisí skleníkových plynů.*
- (3) Řešení problémů souvisejících s klimatem a životním prostředím a dosažení cílů Pařížské dohody jsou jádrem sdělení Komise ze dne 11. prosince 2019 s názvem „Zelená dohoda pro Evropu“ (dále jen „Zelená dohoda pro Evropu“).

- (4) Zelená dohoda pro Evropu spojuje komplexní soubor vzájemně se posilujících opatření a iniciativ, jež mají za cíl dosáhnout v Unii do roku 2050 klimatické neutrality, a stanoví novou strategii růstu, jejímž cílem je transformovat Unii na spravedlivou a prosperující společnost s moderním a konkurenceschopným hospodářstvím efektivně využívajícím zdroje, kde bude hospodářský růst oddělen od využívání zdrojů. Jejím dalším cílem je chránit, zachovávat a posilovat přírodní kapitál EU a chránit zdraví a blahobyt občanů před environmentálními riziky a dopady. Tato transformace ***má zároveň určité aspekty týkající se genderové rovnosti, jakož i zvláštní dopad na určité znevýhodněné a zranitelné skupiny, jako jsou například starší lidé, osoby se zdravotním postižením, osoby menšinového rasového nebo etnického původu a osoby a domácnosti s nízkými nebo nižšími středními příjmy. Větší výzvy rovněž klade na některé regiony, zejména regiony strukturálně znevýhodněné a okrajové, a také na ostrovy.*** Je proto třeba zajistit, aby byla transformace spravedlivá a inkluzivní a nikdo při ní nezůstal opomenut.

- (5) Nezbytnost a hodnota ***naplnění cílů*** Zelené dohody pro Evropu vzrostly zejména s ohledem na velmi závažné dopady pandemie COVID-19 na zdraví, životní a pracovní podmínky a blahobyt občanů Unie. Tyto dopady ukázaly, že naše společnost a hospodářství musí zlepšit svou odolnost vůči vnějším otřesům a včas jednat, aby těmito otřesům zabránila či zmírnila jejich dopad ***způsobem, který bude spravedlivý a nikdo při něm nezůstane opomenut, a to ani osoby ohrožené energetickou chudobou***. Evropané neustále vyjadřují své silné přesvědčení, že to se vztahuje zejména na změny klimatu.
- (6) V aktualizovaném vnitrostátně stanoveném příspěvku ke snížení emisí předloženém sekretariátu UNFCCC dne 17. prosince 2020 se Unie zavázala snížit do roku 2030 čisté emise skleníkových plynů v celém svém hospodářství nejméně o 55 % ve srovnání s úrovněmi z roku 1990.

- (7) Přijetím nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119⁵ Unie zakotvila ***v právních předpisech*** cíl dosáhnout ***nejpozději*** do roku 2050 klimatické neutrality v celém hospodářství ***a cíl dosáhnout v následujících letech negativních emisí***. Uvedené nařízení rovněž stanoví závazný cíl Unie dosáhnout do roku 2030 domácího snížení čistých emisí skleníkových plynů (emisí po odečtení pohlcení) alespoň o 55 % ve srovnání s úrovněmi z roku 1990 ***a stanoví, že Komise má usilovat o to, aby všechny budoucí návrhy opatření nebo legislativní návrhy, včetně návrhů rozpočtových, byly s cíli uvedeného nařízení sladěny, a aby v jakémkoli případě, kdy tomu tak nebude, uvedla Komise důvody tohoto nesouladu v rámci posouzení dopadu, který bude k těmto návrhům připojen.***

⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119 ze dne 30. června 2021, kterým se stanoví rámec pro dosažení klimatické neutrality a mění nařízení (ES) č. 401/2009 a nařízení (EU) 2018/1999 („evropský právní rámec pro klima“) (Úř. věst. L 243, 9.7.2021, s. 1).

- (8) K dosažení snížení emisí stanoveného nařízením (EU) 2021/1119 musí přispět všechna hospodářská odvětví. Proto by ambice systému EU pro obchodování s emisemi (EU ETS) zřízeného směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES⁶ měly být upraveny tak, aby byly v souladu s cílem snížit čisté emise skleníkových plynů v celém hospodářství do roku 2030, **s cílem dosáhnout klimatické neutrality nejpozději do roku 2050 a s cílem dosáhnout v následujících letech negativních emisí, jak je stanoveno v nařízení (EU) 2021/1119.**
- (9) Za účelem vyřešení strukturálních nesrovnalostí mezi nabídkou povolenek a poptávkou po nich na trhu byla v roce 2018 rozhodnutím Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1814⁷ vytvořena rezerva tržní stability (dále jen „rezerva“), která se uplatňuje od roku 2019. **Aniž by to mělo dopad na další přezkum rezervy v rámci celkové revize směrnice 2003/87/ES a rozhodnutí (EU) 2015/1814 v roce 2023, měla by Komise fungování rezervy průběžně sledovat a zajišťovat její adekvátnost pro účel, k němuž byla zřízena, a to pro případ budoucích nepředvídatelných vnějších otřesů. Má-li být zajištěna integrita systému EU ETS a jeho účinné řízení a má-li systém EU ETS přispívat jako nástroj politiky k dosažení cíle Unie v oblasti klimatické neutrality nejpozději do roku 2050 a k následnému dosažení negativních emisí, jak je stanoveno v nařízení (EU) 2021/1119, je silná a na budoucnost zaměřená rezerva nezbytná.**

⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ze dne 13. října 2003 o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v Unii a o změně směrnice Rady 96/61/ES (Úř. věst. L 275, 25.10.2003, s. 32).

⁷ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1814 ze dne 6. října 2015 o vytvoření a uplatňování rezervy tržní stability pro systém Unie pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů a o změně směrnice 2003/87/ES (Úř. věst. L 264, 9.10.2015, s. 1).

- (10) Rezerva funguje prostřednictvím úpravy ročních objemů povolenek určených k dražbě. Aby došlo k zachování maximální míry předvídatelnosti, rozhodnutí (EU) 2015/1814 zavádí jasná pravidla umisťování povolenek do rezervy a jejich uvolňování.
- (11) Rozhodnutí (EU) 2015/1814 stanoví, že pokud je celkový počet povolenek v oběhu nad stanovenou horní prahovou hodnotou, část povolenek odpovídající danému procentnímu podílu z jejich celkového počtu bude z objemu povolenek určených k dražbě odečtena a umístěna do rezervy. Naopak pokud je celkový počet povolenek v oběhu nižší než stanovená dolní prahová hodnota, bude část povolenek uvolněna z rezervy pro členské státy a přidána k celkovému objemu povolenek určených k dražbě.

- (12) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/410⁸ změnila rozhodnutí (EU) 2015/1814 a zdvojnásobila procentní podíl, který se používá pro určení počtu povolenek, jež mají být každý rok umístěny do rezervy, ze 12 % na 24 % do 31. prosince 2023, za účelem *poskytnutí důvěryhodného signálu pro investice vedoucímu k nákladově efektivnímu snižování emisí CO₂. Tato změna byla přijata v kontextu předchozího cíle Unie v oblasti klimatu pro rok 2030 snížit emise skleníkových plynů v celém hospodářství alespoň o 40 % ve srovnání s úrovněmi z roku 1990.*
- (13) V souladu s rozhodnutím (EU) 2015/1814 bylo povinností Komise do tří let od zahájení uplatňování rezervy provést první přezkum rezervy na základě analýzy správného fungování evropského trhu s uhlíkem a případně předložit návrh Evropskému parlamentu a Radě.

⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/410 ze dne 14. března 2018, kterou se mění směrnice 2003/87/ES za účelem posílení nákladově efektivních způsobů snižování emisí a investic do nízkouhlíkových technologií a rozhodnutí (EU) 2015/1814 (Úř. věst. L 76, 19.3.2018, s. 3).

- (14) Při přezkumu rezervy, který byl proveden v souladu s rozhodnutím (EU) 2015/1814, se Komise věnovala zejména procentnímu podílu pro určování počtu povolenek, jež mají být umístěny do rezervy, jakož i číselné hodnotě prahové hodnoty pro celkový počet povolenek v oběhu a pro počet povolenek, jež mají být z rezervy uvolněny.
- (15) Analýza provedená v kontextu přezkumu rezervy ze strany Komise a očekávaný vývoj v souvislosti s trhem uhlíku dokazují, že podíl 12 % z celkového počtu povolenek v oběhu určující počet povolenek, které mají být každý rok po roce 2023 umístěny do rezervy, není dostatečný, aby zabránil značnému zvýšení přebytku povolenek v systému EU ETS. ***Tím, že se v tomto rozhodnutí zachovává podíl na úrovni 24 %, by neměly být dotčeny další přezkumy rezervy, včetně případného dalšího přezkumu procentního podílu určujícího počet povolenek, které mají být umístěny do rezervy, v rámci celkové revize směrnice 2003/87/ES a rozhodnutí (EU) 2015/1814 v roce 2023.***

(16) *Jelikož cíle tohoto rozhodnutí, totiž zachovat stávající parametry rezervy, jak byly stanoveny podle směrnice (EU) 2018/410, nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jej z důvodu rozsahu a účinků může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity podle článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto rozhodnutí rámec toho, co je nezbytné pro dosažení tohoto cíle.*

(17) Rozhodnutí (EU) 2015/1814 by tedy mělo být odpovídajícím způsobem změněno,

PŘIJALY TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1
Změna rozhodnutí (EU) 2015/1814

V čl. 1 odst. 5 prvním pododstavci rozhodnutí (EU) 2015/1814 se poslední věta nahrazuje tímto:

„Odchylně od první a druhé věty tohoto pododstavce se do 31. prosince 2030 procentní podíly a 100 milionů povolenek uvedených ve zmíněných větách zdvojnásobí.“

Článek 2

Vstup v platnost

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

V ... dne ...

Za Evropský parlament

předsedkyně

Za Radu

předseda nebo předsedkyně